

J. Bijzondere Voorwaarden Aansprakelijkheidsverzekering

Deze Bijzondere Voorwaarden vormen één geheel met de Algemene Voorwaarden van het Bedrijvenpakket en hebben betrekking op verzekering J. Aansprakelijkheid.

De voorwaarden zijn als volgt gerangschikt:

Algemene Bepalingen Aansprakelijkheidsverzekering

Rubriek I	Bijzondere Bepalingen Algemene Aansprakelijkheid
Rubriek II	Bijzondere Bepalingen Werkgeversaansprakelijkheid
Rubriek III	Bijzondere Bepalingen Productenaansprakelijkheid
Rubriek IV	Bijzondere Bepalingen Aansprakelijkheid Milieuaantasting

Algemene Bepalingen Aansprakelijkheidsverzekering

1. Begripsomschrijvingen

1.1. Verzekerden

- 1.1.1 De verzekeringnemer in de op het polisblad omschreven hoedanigheid;
- 1.1.2 Zijn firmanten, vennoten, bestuurders en commissarissen als zodanig handelend;
- 1.1.3 Zijn ondergeschikten, familieleden en huisgenoten ten aanzien van werkzaamheden die ten behoeve van de verzekeringnemer in zijn verzekerde hoedanigheid worden verricht;
- 1.1.4 Zijn personeelsvereniging en pensioenfonds.

1.2. Aanspraak

Een vordering tot vergoeding van schade voortvloeiend uit een handelen of nalaten ingesteld tegen verzekerde(n).

Aanspraken, al dan niet tegen meer verzekerden ingesteld, die verband houden met of voortvloeien uit hetzelfde handelen of nalaten, uit een voortdurend handelen of nalaten, of uit een opeenvolgend handelen of nalaten met dezelfde oorzaak, worden als één aanspraak beschouwd en worden geacht bij de maatschappij te zijn aangemeld op het moment waarop de eerste aanspraak is aangemeld.

1.3. Omstandigheid

Een of meer feiten, die voortvloeien uit of verband houden met een bepaald aan verzekerde(n) toerekenbaar handelen of nalaten, waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat deze zullen leiden tot een aanspraak;

1.4. Derden

Iedereen met uitzondering van de aansprakelijk gestelde verzekerde;

1.5. Schade

Schade aan personen en schade aan zaken.

1.5.1 Onder schade aan personen wordt verstaan:

Ietsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Onder schade aan personen wordt niet verstaan de door potentiële benadeelden gemaakte kosten van maatregelen die strekken tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade.

1.5.2 Onder schade aan zaken wordt verstaan:

Beschadiging, vernietiging of verloren gaan van zaken van anderen dan de verzekeringnemer met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Onder schade aan zaken wordt niet verstaan de door potentiële benadeelden gemaakte kosten van maatregelen die strekken tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade.

1.6 Handelen of nalaten

Een gedraging van een verzekerde waaruit een aanspraak voortvloeit.

Met een handelen of nalaten van verzekerde wordt gelijkgesteld een schadeval dat uitsluitend vanwege een aan verzekerde(n) toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van verzekerde(n) komt.

1.7 Geldigheidsduur

De periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot het einde van de verzekering.

1.8 Verzekeringsjaar

Een periode van 12 maanden vanaf de premieervaldag en elke aansluitende periode van gelijke duur. Indien de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premieervaldag of vanaf de premieervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan 12 maanden wordt een dergelijke periode ook als een verzekeringsjaar beschouwd. Bij een geldigheidsduur korter dan 12 maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur;

1.9 Milieuaantasting

De uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof voor zover die een prikkelende of een besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

1.10 Bereddingskosten

Kosten, verbonden aan maatregelen, die tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of vanwege een verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigende gevaar van schade af te wenden of te beperken, voor welke schade -indien gevallen- een verzekerde aansprakelijk zou zijn en deze verzekering dekking biedt.

2. Omschrijving van de dekking

2.1 Dekking

Verzekerd is de aansprakelijkheid van de verzekerden in de verzekerde hoedanigheid overeenkomstig de algemene en bijzondere bepalingen die behoren bij de op het polisblad van toepassing verklaarde rubrieken.

2.2. Verzekerd bedrag

2.2.1 De maatschappij vergoedt per aanspraak en per verzekeringsjaar voor alle verzekerden tezamen en alles in totaal tot maximaal de voor de desbetreffende aanspraak van toepassing zijnde limiet(en):

a. de schade;

b. de kosten van verweer tegen ingestelde aanspraken, met inbegrip van de proceskosten tot betaling waarvan verzekerden mochten worden veroordeeld, mits deze kosten met instemming van de maatschappij worden gemaakt;

c. de kosten van rechtsbijstand mits deze kosten met instemming van DE MAATSCHAPPIJ worden gemaakt in een tegen een verzekerde aanhangig gemaakte tucht- of strafrechtelijke procedure;

d. de kosten ter voorkoming van of vermindering van schade overeenkomstig 1.10.

Een eigen risico is op de kosten onder b. en c. niet van toepassing.

2.2.2 Met betrekking tot het maximum verzekerd bedrag per verzekeringsjaar, zoals op het polisblad is vermeld, geldt dat de datum van de eerste schriftelijke melding bij de maatschappij van de aanspraak respectievelijk van een omstandigheid bepalend is voor het verzekeringsjaar waaraan de betreffende aanspraak of omstandigheid wordt toegerekend.

Indien de aansprakelijkheid van verzekerden onder meer dan één van de in de polis van toepassing verklaarde rubrieken is verzekerd, zullen de verzekerde bedragen van de verschillende rubrieken niet cumuleren, maar geldt het hoogste bedrag.

2.3 Wettelijke rente

De maatschappij vergoedt - in geval van een gedekte schade - zonodig ook boven het verzekerd bedrag de wettelijke rente over het door de verzekering gedekte deel van de hoofdsom.

De wettelijke rente wordt evenwel vergoed tot ten hoogste een bedrag gelijk aan het verzekerd bedrag voor de desbetreffende aanspraak.

2.4 Voorrisico

Aanspraken of omstandigheden die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden:

- a. vóór de ingangsdatum van de verzekering, zijn niet verzekerd;
- b. tijdens de geldigheidsduur van de verzekering doch vóór de datum van wijziging in de dekking, zijn verzekerd conform de voorwaarden, verzekerd(e) bedrag(en) en eigen risico('s) per aanspraak die tot de wijzigingsdatum van kracht zijn en voor de verzekerde(n) voor wie de verzekering ten tijde van het handelen of nalaten geldt.

Indien het voorrisico uitdrukkelijk is meeverzekerd, zijn binnen grenzen van deze verzekering eveneens gedekt aanspraken die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de overeengekomen duur van het voorrisico en tot de overeengekomen limieten.

Indien sprake is van schade verbandhoudende met of voortvloeien uit hetzelfde handelen of nalaten, uit een voortdurende handelen of nalaten, of uit een opeenvolgende handelen of nalaten met dezelfde oorzaak, is voor de toepasselijkheid van 2.4. bepalend de datum van de aanvang van deze reeks handelingen of nalatingen.

2.5. Namelding

2.5.1. Indien de maatschappij, overeenkomstig het bepaalde onder 6.3.1, 6.3.2 en 6.4 van de Algemene Voorwaarden van het Bedrijvenpakket van haar recht gebruik maakt de verzekering te beëindigen, heeft de verzekeringnemer het recht, tegen nader overeen te komen premie en voorwaarden, de dekking met 1 jaar te verlengen voor het melden van aanspraken en omstandigheden, die voortvloeien uit een handelen of nalaten, dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur van de verzekering alsmede tijdens de duur van het voorrisico, indien dit was meeverzekerd.

2.5.2.1 Indien de verzekering eindigt wegens beëindiging van de activiteiten van verzekeringnemer in de verzekerde hoedanigheid, heeft de verzekeringnemer het recht, tegen nader over een te komen premie en voorwaarden, de dekking met 3 jaar te verlengen voor het melden van aanspraken en omstandigheden, die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur van de verzekering alsmede tijdens de duur van het voorrisico, indien dit was meeverzekerd.

2.5.2.2 De termijn van 3 jaar voor het melden van aanspraken of omstandigheden kan nadien jaarlijks stilzwijgend, tegen dan nader overeen te komen premie en voorwaarden, worden verlengd, behoudens opzegging als bedoeld onder 6.

2.5.3 Indien de verzekeringnemer gebruik wenst te maken van het in 2.5.1. en 2.5.2.1 omschreven recht van verlenging voor respectievelijk 1 en 3 jaar, dient hij dat vóór de beëindigingsdatum van de verzekering schriftelijk aan de maatschappij bekend te maken. Indien verzekeringnemer na afloop van de nameldingstermijn van 3 jaar gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot jaarlijks stilzwijgende verlenging als bedoeld onder 2.5.2.2, dient verzekeringnemer voor afloop van de nameldingstermijn van 3 jaar de maatschappij schriftelijk hierom te verzoeken.

2.5.4 Voor aanspraken of omstandigheden aangemeld binnen de overeengekomen periode als bedoeld onder 2.5.1 en 2.5.2.1 en 2.5.2.2, geldt dat deze worden toegerekend aan het verzekeringsjaar waarin de beëindigingsdatum is gelegen.

2.5.5 In afwijking van het bepaalde in 2.6 geldt deze nameldingsdekking niet indien blijkt dat de door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid eveneens op (een) andere polis(sen) is gedekt of daarop gedekt zou zijn indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan.

2.6 Samenloop van verzekeringen

Indien blijkt dat de door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid eveneens op (een) andere polis(sen) gedekt is of daarop zou zijn gedekt indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, dekt deze verzekering uitsluitend het verschil in voorwaarden en verzekerde bedragen met die andere polis(sen). Uitgesloten blijft het eigen risico dat krachtens deze andere verzekering(en) van toepassing is.

2.7. Uitsluitingen en bijzondere insluitingen

2.7.1. Opzet, vermogensdelict, geweldsdelict en seksuele gedraging

2.7.1.1 Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten van een verzekerde. Aan het opzettelijk karakter van dit wederrechtelijk handelen of nalaten doet niet af dat de verzekerde zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert, dat hij/zij niet in staat is zijn/haar wil te bepalen.

2.7.1.2 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van een tot een groep behorende verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten van een of meer tot de groep behorende personen, ongeacht of de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten. Aan het opzettelijk karakter van dit wederrechtelijk handelen of nalaten doet niet af dat een of meer tot de groep behorende personen zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert/verkeren, dat deze/die niet in staat is/zijn de wil te bepalen.

2.7.1.3 Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit een door een verzekerde begaan vermogensdelict of geweldsdelict (ongeacht of terzake een vervolging van die verzekerde heeft plaatsgehad) of een seksuele of seksueel getinte gedraging van een verzekerde van welke aard dan ook.

2.7.1.4 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van een tot een groep behorende verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit een vermogensdelict of geweldsdelict (ongeacht of terzake een vervolging heeft plaatsgehad) of een seksuele of seksueel getinte gedraging van welke aard dan ook van een of meer tot de groep behorende personen, ongeacht of de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

2.7.2 Overtreding voorschriften

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade tengevolge van een handelen of nalaten waarmee bewust enig van overheidswege gegeven voorschrift wordt overtreden, indien zulks is geschied in opdracht van of met goedvinden van verzekeringnemer of enig functionaris in dienst van verzekeringnemer die is belast met verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

Indien de desbetreffende verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde, die door een lid van de directie is belast met verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

2.7.3 Motorrijtuigen, (lucht)vaartuigen, aanhangwagens

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een motorrijtuig, (lucht)vaartuig of aanhangwagen, die een verzekerde in eigendom heeft, bezit, houdt, bestuurt, gebruikt of doet gebruiken.

Als uitzondering hierop is wel gedekt:

a. passagier

de aansprakelijkheid voor schade toegebracht als passagier van een motorrijtuig, (lucht)vaartuig, met inbegrip van schade aan dat vervoermiddel;

b. gebruik van motorrijtuigen door ondergeschikten

de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer voor schade toegebracht met of door niet aan hem toebehorende, niet door hem gehuurde of niet bij hem in gebruik zijnde motorrijtuigen, die door zijn ondergeschikten worden gebruikt, echter met uitzondering van schade van de bestuurder;

c. laden en lossen

de aansprakelijkheid voor schade toegebracht met of door zaken, die zich bevinden op, vallen of gevallen zijn van, geladen worden op of gelost worden van een motorrijtuig, aanhangwagen of vaartuig, anders dan aan het vervoermiddel zelf;

d. aanhangwagens

de aansprakelijkheid voor schade toegebracht met of door aanhangwagens, mits deze niet gekoppeld zijn aan een motorrijtuig en de schade is veroorzaakt nadat de aanhangwagens zijn losgemaakt of losgeraakt en veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen;

e. vaartuigen

de aansprakelijkheid voor schade aan personen toegebracht met of door vaartuigen, anders dan door aanvaring, en voor schade aan zaken toegebracht met of door niet-gemotoriseerde vaartuigen;

f. regiefout

de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer, voor schade toegebracht met of door gehuurd/ingeleend motorisch voortbewogen werkmaterieel dat hij bij de uitvoering van werkzaamheden voor zijn bedrijf/beroep gebruikt of laat gebruiken, en de schade uitsluitend het gevolg is van het geven van een verkeerde aanwijzing/ opdracht (regiefout) door verzekeringnemer aan de bestuurder/gebruiker van het werkmaterieel bij de uitvoering van die werkzaamheden. Schade aan werkmaterieel/ motorrijtuigen blijft uitgesloten.

De uit 2.7.3 voortvloeiende dekking geldt niet indien de door deze verzekering gedekte schade eveneens op (een) andere polis(sen) is gedekt of daarop gedekt zou zijn indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan.

2.7.4 Geleverde zaken/ verrichte werkzaamheden

Niet gedekt is de aansprakelijkheid:

- a. voor schade aan geleverde zaken, alsmede voor schade en kosten verband houdende met het terugroepen, vervangen, verbeteren of herstellen van geleverde zaken;
- b. voor het opnieuw verrichten van uitgevoerde werkzaamheden.
- c. voor schade die zijn oorsprong vindt in fabricage, bewerking, onderhoud of levering van producten voor of aan: waterbouw, vliegtuigbouw, scheepsbouw, kernreactoren, bio-industrie, (petro)-chemische industrie, treinenbouw, motorvoertuigenindustrie of kassen.

2.7.5 Opzicht

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade aan zaken die het gevolg is van enig handelen of nalaten gedurende de tijd, dat de verzekerde of iemand namens hem die zaken vervoert, huurt, gebruikt, bewerkt, behandelt, repareert of om enige andere reden onder zich heeft.

Deze uitsluiting geldt:

- a. buiten bedrijfsruimten
tijdens de uitvoering van werkzaamheden buiten de bedrijfsruimten en terreinen van de verzekeringnemer uitsluitend voor zaken, die ter uitvoering van werkzaamheden worden gebruikt of die feitelijk in bewerking of behandeling zijn;
- b. toegevoegde zaken
niet voor schade aan zaken, waaraan de verzekerde of iemand namens hem een zaak heeft toegevoegd voor zover de schade het gevolg is van een gebrek in de toegevoegde zaak;
- c. zaken van ondergeschikten
niet voor schade aan zaken van ondergeschikten, met uitzondering van motorrijtuigen, (lucht)vaartuigen en aanhangwagens, voor welke schade de verzekeringnemer als werkgever aansprakelijk is;
- d. zaken van cliënten
niet voor schade aan zaken van cliënten anders dan motorrijtuigen of (lucht)vaartuigen, welke een verzekerde of iemand namens hem ter bewerking en/of behandeling onder zich heeft of heeft gehad, mits en voorzover blijktens het polisblad dit (opzicht)risico is meeverzekerd;
- e. verhaal door brandverzekeraars
niet voor schade aan zaken die een verzekerde anders dan in huur, pacht, lease, bruikleen of bewaarneming onder zich had, voor zover terzake daarvan door een brandverzekeraar schade is vergoed.

2.7.6 Risicoverzwarende bedingen

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade voortvloeiende uit een boete-, garantie-, vrijwarings- of ander soortgelijk beding, behoudens voor zover ook zonder een dergelijk beding aansprakelijkheid zou hebben bestaan.

2.7.7 Buitenlandse vestigingen

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van niet in Nederland gedomicilieerde vertegenwoordigers en van een buitenlands(e) vestiging, filiaal, dochteronderneming of dergelijke van de verzekeringnemer.

2.7.8 Molest

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade door molest als omschreven onder 7 van de Algemene Voorwaarden van het Bedrijvenpakket.

2.7.9 Atoomkernreacties

Niet gedekt is aansprakelijkheid voor schade door, optredende bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties onverschillig hoe deze zijn ontstaan.

Onder atoomkernreactie is te verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.

De uitsluiting geldt niet met betrekking tot radioactieve nucliden die zich buiten een kerninstallatie bevinden en die gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige doeleinden of niet militaire beveiligingsdoeleinden, met dien verstande dat een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen door de bevoegde overheid moet zijn afgegeven.

Voor zover krachtens de wet een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting van kracht.

Onder "wet" te verstaan de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (staatsblad 1979-225), zijnde de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie.

Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van bedoelde wet en een kerninstallatie aan boord van een schip.

2.8 Verzekeringsgebied

2.8.1 Algemeen

De verzekering is van kracht waar ook ter wereld. De verzekering geeft echter geen dekking voor:

- a. aanspraken voor schade door zaken die geëxporteerd zijn naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Canada;
- b. aanspraken die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden in de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Canada en/of aanspraken gebaseerd op het recht van de voornoemde landen;

2.8.2 Dienstreizen

Tijdens dienstreizen is de aansprakelijkheid van de verzekerden, als natuurlijk persoon in louter particuliere hoedanigheid, waar ook ter wereld gedekt.

De uit 2.8.2 voortvloeiende dekking geldt niet indien de door deze verzekering gedekte schade eveneens op (een) andere polis(sen) is gedekt of daarop gedekt zou zijn indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan.

3. Schade

3.1 Verplichtingen bij schade

3.1.1 Zodra een verzekerde kennis draagt van een aanspraak of omstandigheid die voor de maatschappij tot een verplichting tot schade kan leiden, is hij verplicht:

- a. die aanspraak of omstandigheid zo spoedig mogelijk aan de maatschappij door te geven;
- b. zijn volle medewerking te verlenen en alles na te laten wat de belangen van de maatschappij zou kunnen schaden;
- c. alle gegevens die op een schade betrekking hebben aan de maatschappij op te geven en de op deze schade betrekking hebbende brieven en bescheiden onmiddellijk aan haar door te zenden;
- d. zich te onthouden van al hetgeen waaruit erkenning van schuld zou kunnen worden afgeleid;
- e. de maatschappij een ingevuld en ondertekend schade-aangifteformulier te zenden.

3.1.2 De verzekering geeft geen dekking indien een verzekerde met betrekking tot een melding en/of behandeling van de schade opzettelijk een verkeerde voorstelling van zaken geeft of laat geven of een onware opgave doet of laat doen.

3.2. Schadevaststelling en regeling van schade

3.2.1 de maatschappij belast zich met de vaststelling en de regeling van schade. Zij heeft het recht uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen door de benadeelde rechtstreeks schadeloos te stellen en met hem schikkingen te treffen. De maatschappij zal daarbij de belangen van de verzekerde in het oog houden.

3.2.2 Bestaat de vergoeding van schade uit periodieke uitkeringen en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen hoger dan het verzekerde bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar keuze van de verzekerde, naar evenredigheid verminderd.

3.3. Verval van rechten

- 3.3.1** Elk uit deze verzekering voortvloeiende recht op schadevergoeding vervalt, indien binnen 1 jaar na de definitieve schriftelijke beslissing van de maatschappij deze beslissing niet is aangevochten.
- 3.3.2** In ieder geval vervalt het recht op schadevergoeding indien een aanspraak of omstandigheid, die voor de maatschappij tot een verplichting tot schadevergoeding kan leiden, niet wordt gemeld binnen 3 jaar nadat een verzekerde kennis kreeg of had kunnen krijgen van deze aanspraak of omstandigheid.

4. Wijzigingen

- 4.1.** De verzekeringnemer is verplicht de maatschappij onverwijld in te lichten over elk feit, dat het risico waartegen verzekerd is, zodanig beïnvloedt, dat deze verzekering niet op gelijke voorwaarden of tegen dezelfde premie zou zijn geaccepteerd, wanneer die feiten bij de aanvang van de verzekering reeds bestaan zouden hebben.
- 4.2** Onder een feit dat gemeld moet worden valt in ieder geval iedere uitbreiding of verandering van werkzaamheden ten opzichte van de verzekerde hoedanigheid. De maatschappij heeft, tot 30 dagen nadat zij van de wijziging of de nieuwe feiten kennis heeft gekregen, het recht de voorwaarden en premie te herzien of voortzetting van deze verzekering te weigeren.

Rubriek I: Bijzondere Bepalingen Algemene Aansprakelijkheid

5. Omschrijving van de dekking

- 5.1** Met inachtneming van de Algemene Bepalingen is verzekerd de aansprakelijkheid van verzekerden in de verzekerde hoedanigheid als op het polisblad vermeld, mits:
- de aanspraak terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door DE MAATSCHAPPIJ is ontvangen; en
 - de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering bij de verzekeringnemer of de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was,
- 5.2** Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak, die daaruit voortvloeit -ongeacht op welk tijdstip- geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze omstandigheid.

6. Aanvullende uitsluitingen en bijzondere insluitingen

- 6.1 Werkgeversaansprakelijkheid**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade jegens ondergeschikten, zoals omschreven in rubriek II.
- 6.2 Productenaansprakelijkheid**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade door zaken, zoals omschreven in rubriek III.
- 6.3 Milieuaantasting**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade in verband met een milieu-aantasting.
- 6.4 Kantinerisico**
Gedekt is de aansprakelijkheid van verzekeringnemer voor schade door aan bezoekers en ondergeschikten verstrekte dranken en spijzen.

Rubriek II: Bijzondere Bepalingen Werkgeversaansprakelijkheid

7. Begripsomschrijvingen

In deze rubriek wordt personenschade, als omschreven in 1.5.1, onderscheiden naar personenschade tengevolge van:

7.1 Arbeidsongeval

Onder arbeidsongeval wordt verstaan:

een plotseling van buiten af en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld, waardoor in één ogenblik lichamelijk letsel wordt toegebracht;

7.2 Beroepsziekte

Onder beroepsziekte wordt verstaan:

een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte niet zijnde het gevolg van een arbeidsongeval zoals omschreven onder 7.1.

8. Omschrijving van de dekking

8.1 Met inachtneming van de Algemene Bepalingen is verzekerd de aansprakelijkheid van een verzekerde, in de verzekerde hoedanigheid als op het polisblad vermeld, tegenover zijn ondergeschikten voor schade verband houdende met het verrichten van activiteiten voor verzekerden, mits:

- de aanspraak terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerde is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de maatschappij is ontvangen; en
- de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering bij de verzekeringnemer of de aansprakelijke gestelde verzekerde niet bekend was;

8.2 Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak, die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze omstandigheid.

Rubriek III: Bijzondere Bepalingen Productenaansprakelijkheid

9. Omschrijving van de dekking

9.1 Met inachtneming van de Algemene Bepalingen is verzekerd de aansprakelijkheid van verzekerden, in de verzekerde hoedanigheid als op het polisblad vermeld, voor schade van derden door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van een verzekerde in het verkeer zijn gebracht, zijn geleverd, dan wel na constructie, bewerking of behandeling zijn opgeleverd mits:

- de aanspraak terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de maatschappij is ontvangen; en
- de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering bij de verzekeringnemer of de aansprakelijke gestelde verzekerde niet bekend was;

9.2 Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak, die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze omstandigheid.

10. Aanvullende uitsluitingen

10.1 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade jegens ondergeschikten, zoals omschreven in rubriek II.

10.2 Milieuaantasting

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade in verband met een milieuaantasting.

Rubriek IV: Bijzondere Bepalingen Aansprakelijkheid Milieuaantasting

11. Omschrijving van de dekking

11.1 Met inachtneming van de Algemene Bepalingen is verzekerd de aansprakelijkheid van de verzekerden, in de verzekerde hoedanigheid als op het polisblad vermeld, voor schade van derden in verband met een plotselinge onzekere milieuaantasting, die niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in)werkend proces, mits:

- de aanspraak terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de maatschappij is ontvangen; en
- de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering bij de verzekeringnemer of de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was.

11.2 Indien de schade is gedekt op een milieuschadeverzekering, of daarop zou zijn gedekt indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, kan deze verzekering uitsluitend worden aangemerkt als excedent boven het verzekerde bedrag van die milieuschadeverzekering.

11.3 Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze omstandigheid.

12. Begripsomschrijving schade

Het bepaalde onder 1.5.2 dient met betrekking tot deze rubriek als volgt te worden gelezen:

1.2 Onder schade aan zaken wordt verstaan:

1.2.1 beschadiging, vernietiging of verloren gaan van zaken van anderen dan de verzekeringnemer met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade:

1.2.2 ten gevolge van de uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voorzover die een prikkelende of besmetting of bederf veroorzakende of verontreinigende werking heeft in of op de lucht; derhalve wordt schade aan bodem, oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang) uitgesloten;

1.2.3 ten gevolge van zaken die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde zijn (op-)geleverd.

1.2.4 Onder schade aan zaken wordt niet verstaan de door potentiële benadeelden gemaakte kosten van maatregelen die strekken tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade.

13. Aanvullende uitsluitingen

13.1 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade jegens ondergeschikten, zoals omschreven in rubriek II.

13.2 Bereddingskosten eigen locatie

De maatschappij vergoedt nimmer kosten door wie ook gemaakt teneinde de milieuaantasting en de gevolgen daarvan op een locatie van verzekerden te beperken of ongedaan te maken, behoudens voorzover verzekerde aantoonde, dat deze kosten tevens bereddingskosten zijn in de zin van 1.10.

13.3 Genetische schade

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor genetische schade.